

Cuprins

Capitolul I

DREPTUL MUNCII – RAMURĂ ȘI ȘTIINȚĂ A DREPTULUI	5
1. Semnificația termenului „muncă”	5
2. Munca pentru sine și munca independentă	5
3. Munca subordonată	9
4. Definiția dreptului muncii	10
5. Dreptul individual și dreptul colectiv al muncii	11
6. Obiectul dreptului muncii	11
7. Noțiunea raporturilor juridice de muncă	13
8. Trăsăturile raporturilor juridice de muncă	14
9. Formele raporturilor juridice de muncă	16
10. Raporturile juridice de muncă (de serviciu) ale funcționarilor publici	17
11. Raporturile juridice de muncă ale judecătorilor și procurorilor	20
12. Raporturile juridice de muncă (de serviciu) ale consilierilor juridici	22
13. Raporturile juridice de muncă ale ucenicilor	26
14. Situația avocaților salariați în interiorul profesiei	26
15. Situația notarilor stagieri	27
16. Situația executorilor judecătorești stagieri	28
17. Noțiune. Categoriile de izvoare	29
18. Constituția	30
19. Codul muncii	30
20. Legile speciale	31
21. Ordonanțele și hotărârile Guvernului	32
22. Ordinele, instrucțiunile și alte acte normative emise de miniștri și conducătorii altor organe centrale	34
23. Izvoarele internaționale	35
24. Problema practicii judiciare și a doctrinei	36
25. Problema cutumei	42
26. Contractele colective de muncă	42
27. Regulamentele interne	42
28. Regulamentele de organizare și funcționare	43
29. Noțiune. Categoriile de principii	43
30. Neîngrădirea dreptului la muncă și libertatea muncii	44
31. Egalitatea de tratament și interzicerea discriminării	47
32. Negocierea condițiilor de muncă	48
33. Protecția salariaților	48
34. Consensualitatea și buna credință	49
35. Asocierea liberă a salariaților, precum și angajatorilor	50
36. Dreptul la grevă	51

Capitolul II

DIALOGUL SOCIAL ȘI COOPERAREA TRIPARTITĂ	52
1. Reglementarea dialogului social	52
2. Semnificația legală a unor termeni și expresii specifice dialogului social	53
3. Noțiunea și necesitatea dialogului social și a cooperării tripartite	53
4. Tripartismul	55
5. Domeniile de acțiune	56

6. Informarea și consultarea	57
7. Organisme tripartite (enumerare)	58
8. Consiliul Național Tripartit.....	59
9. Consiliul Economic și social.....	59
10. Structura Consiliului Economic și Social	61
11. Comisiile de dialog social. Ministerele și celelalte instituții publice în care sunt organizate acestea	61
12. Comisia Tripartită Guvern. Sindicate - Patronate din ramură Mine-Geologie. Componența Comisiei	63
13. Natura juridică și organizarea Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă	63
14. Comisia Națională de promovare a Ocupării Forței de Muncă.....	65
15. Consiliul Național de Formare Profesională a Adulților	66
16. Comitetele sectoriale	67
17. Alte organisme menite să faciliteze dialogul social	68

Capitolul III

ORGANIZAȚIILE PATRONALE	72
1. Termenul de patron	72
2. Importanța patronilor (angajatorilor) în relațiile de muncă	73
3. Categoriile de persoane juridice – angajatori	73
4. Constituire și organizarea organizațiilor patronale	74
5. Statutul.....	75
6. Organele de conducere	75
7. Personalitatea juridică a organizației patronale.....	75
8. Drepturile și obligațiile organizațiilor patronale	76
9. Patrimoniul și finanțarea activității	77
10. Dizolvarea și lichidarea organizațiilor patronale	77
11. Reprezentativitatea organizațiilor patronale	77
12. Organizații patronale din țara noastră	78

Capitolul IV

SINDICATELE ȘI REPREZENTANȚII SALARIAȚILOR	79
1. Reglementarea	79
2. Trăsături ale sindicatelor.....	79
3. Noțiunea libertății sindicale	80
4. Izvoarele libertății sindicale.....	81
5. Categoriile de persoane ce se pot sindicaliza	84
6. Categoriile de persoane ce nu se pot sindicaliza	87
7. Libertatea sindicală colectivă.....	88
8. Protecția și garantarea libertății sindicale în legislația noastră.....	90
9. Constituirea, organizarea și funcționarea organizațiilor sindicale	92
10. Consecințe ale personalității juridice	95
11. Atribuții ale organizațiilor sindicale	96
12. Democrația sindicală	98
13. Disciplina sindicală	99
14. Pluralismul sindical. Noțiune. Conținut	99
15. Confederațiile sindicale.....	101
16. Asocieria sindicală	102
17. Afilierea sindicală.....	103
18. Reorganizarea sindicatelor.....	103
19. Dizolvarea sindicatelor.....	104

20. Reprezentativitatea sindicatelor.....	104
21. Apărarea intereselor salariaților.....	106
22. Acțiuni revendicative ale sindicatelor.....	107
23. Reprezentanții salariaților.....	108

Capitolul V

PIAȚA MUNCII ȘI ROLUL STATULUI ÎN RELAȚIILE DE MUNCĂ.....	111
1. Noțiunea de piață a muncii.....	111
2. Reglementarea generală a intervenției statului pe piața muncii și în relațiile de muncă.....	112
3. Limite ale rolului statului.....	113
4. Activitatea legislativă.....	113
5. Stimularea dezvoltării economice.....	114
6. Organizarea formării profesionale.....	117
7. Stimularea ocupării forței de muncă.....	118
8. Repartizarea în muncă.....	119
9. Autorizațiile de muncă.....	119
10. Protecția cetățenilor români care lucrează în străinătate.....	122
11. Inspecția muncii.....	124

Capitolul VI

CONTRACTUL COLECTIV DE MUNCĂ.....	128
1. Definiții legale.....	128
2. Natura juridică a contractului colectiv de muncă.....	128
3. Caracterile contractului colectiv de muncă.....	129
4. Categoriile de contracte colective de muncă.....	130
5. Acordurile colective.....	131
6. Obligatorietatea sau facultatea negocierii colective.....	133
7. Părțile și reprezentarea acestora la negociere.....	133
8. Desfășurarea negocierii colective.....	134
9. Conținutul contractelor colective de muncă.....	135
10. Nulitatea clauzelor contractuale.....	136
11. Durata contractelor colective de muncă.....	136
12. Negocierea și încheierea acordurilor colective.....	136
13. Înregistrarea.....	137
14. Publicitatea.....	138
15. Contractul colectiv de muncă – izvor de drept.....	138
16. Sfera salariaților supuși efectelor contractului colectiv de muncă.....	139
17. Influența contractului colectiv de muncă asupra contractelor individuale de muncă.....	140
18. Executarea contractelor colective de muncă.....	140
19. Răspunderea juridică pentru nerespectarea clauzelor contractuale.....	141
20. Modificarea contractului colectiv de muncă.....	142
21. Suspendarea contractului colectiv de muncă.....	143
22. Încetarea contractului colectiv de muncă.....	145

Capitolul VII

CONFLICTELE COLECTIVE DE MUNCĂ.....	148
1. Definiție. Caracteristici.....	148
2. Situațiile în care pot fi declanșate conflicte colective.....	148
3. Reprezentarea angajaților în conflictele colective de muncă.....	149
4. Sesizarea angajatorului sau a organizației patronale.....	150
5. Înregistrarea conflictului colectiv de muncă.....	150

6. Concilierea conflictelor colective.....	151
7. Medierea și arbitrajul conflictelor colective	152
8. Greva. Definiție și trăsături caracteristice	152
9. Dreptul la grevă.....	154
10. Categoriile de greve	155
11. Greva de avertisment	156
12. Greva de solidaritate.....	156
13. Greva politică	157
14. Alte categorii de greve	158
15. Greva patronală (lock-out-ul).....	158
16. Declararea grevei	158
17. Hotărârea de declarare a grevei.....	159
18. Categoriile de persoane care nu pot declara (sau participa) la grevă.....	160
19. Limitări privind declararea și participarea la grevă	162
20. Desfășurarea grevei	163
21. Continuarea activității angajaților neparticipanți la grevă	163
22. Obligații ale organizatorilor grevei și ale conducerii unității.....	164
23. Încetarea grevei	165
24. Răspunderea juridică pentru nerespectarea dispozițiilor legale privind greva	166

Capitolul VIII

FORMAREA PROFESIONALĂ	169
1. Accepțiunile termenului „formare profesională”	169
2. Fazele formării profesionale	170
3. Reglementarea formării profesionale	170
4. Obiectivele principale ale formării profesionale	171
5. Formarea profesională inițială	171
6. Practica elevilor și studenților	172
7. Educația permanentă.....	173
8. Modalități de formare profesională a salariaților	174
9. Planurile anuale de formare profesională.....	174
10. Participarea la formarea profesională.....	175
11. Cheltuielile privind formarea profesională	175
12. Contractul de calificare profesională	179
13. Contractul de adaptare profesională	180
14. Formatorul.....	181
15. Contractul de ucenicie	181
16. Concediile pentru formare profesională. Reglementare. Categoriile	187
17. Concediul fără plată.....	188
18. Concediul cu plată	188

Capitolul IX

GENERALITĂȚI PRIVIND CONTRACTUL INDIVIDUAL DE MUNCĂ	190
1. Reglementarea actuală a contractului individual de muncă	190
2. Definiție	190
3. Enumerarea elementelor contractului individual de muncă.....	191
4. Prestarea muncii.....	191
5. Salariul	191
6. Subordonarea	191
7. Elementul temporal.....	192
8. Trăsăturile contractului. Enumerare.....	192
9. Contractul individual de muncă – act juridic	192

10. Contractul individual de muncă – act juridic bilateral	192
11. Contractul individual de muncă – contract sinalagmatic	193
12. Contractul individual de muncă-contract oneros și comutativ	193
13. Contractul individual de muncă mai este un contract consensual?	193
14. Contractul individual de muncă-contract <i>intuitu personae</i>	193
15. Contractul individual de muncă-contract cu executare succesivă	194
16. Contractul individual de muncă-implică obligația „de a face”	194
17. Imposibilitatea condiției suspensive și a celei rezolutorii	194
18. Posibilitatea afectării contractului individual de muncă de un termen extinctiv sau suspensiv	195
19. Contractul individual de muncă și contractul colectiv de muncă	195
20. Contractul individual de muncă și contractul de mandat	196
21. Contractul individual de muncă și contractul de management/administrare	199
22. Contractul individual de muncă și contractul civil de locațiune a lucrărilor	202
23. Contractul individual de muncă și contractul de voluntariat	204
24. Contractul individual de muncă și contractul de mediere	206
25. Contractul individual de muncă și contractul de solidaritate	208
26. Contractul privind munca prin agent de muncă temporară	209
27. Contractul individual de muncă cu timp parțial	214
28. Contractul individual de muncă la domiciliu	217
29. Telemunca	219
30. Contractul individual de muncă pe durată nedeterminată	221
31. Contractul individual de muncă pe durată determinată	222
32. Partea legală și partea convențională	229
33. Felul muncii	231
34. Locul muncii	231
35. Clauza de neconcurență	232
36. Clauza de confidențialitate	235
37. Clauza de mobilitate	236
38. Alte clauze facultative	236
39. Clauze interzise (sau abuzive)	238

Capitolul X

ÎNCHIEIEREA CONTRACTULUI INDIVIDUAL DE MUNCĂ	239
1. Noțiune	239
2. Clasificarea condițiilor la încheierea contractului individual de muncă	239
3. Reguli privind capacitatea juridică	239
4. Incompatibilități	241
5. Examenul medical	247
6. Capacitatea juridică a angajatorului	249
7. Consimțământul părților	253
8. Viciile de consimțământ	253
9. Obiectul contractului individual de muncă	256
10. Cauza contractului individual de muncă	256
11. Repartizarea în muncă	257
12. Avizul prealabil	259
13. Condițiile de studii	261
14. Condiția de vechime în muncă și în specialitate	265
15. Stagiul	266
16. Verificarea prealabilă a aptitudinilor profesionale și personale ale celui care solicită angajarea	267
17. Informarea persoanei care solicită angajarea	272

18. Forma scrisă – condiție <i>ad validitatem</i>	275
19. Formalitatea dublului exemplar	276
20. Înregistrarea contractului individual de muncă	276
21. Cumulul de funcții	276
22. Excepția – inadmisibilitatea cumulului de funcții	277
23. Unele cazuri ale cumulului de funcții	277
24. Cumulul de funcții în cazul personalului didactic	277
25. Cumulul în cazul persoanelor fizice autorizate, întreprinderilor individuale și al membrilor întreprinderilor familiale	278
26. Cumulul pensiei cu salariul	279
27. Cumulul salariului cu o parte din indemnizația de șomaj	280
28. Incompatibilități legale	281
29. Incompatibilități privind notarii publici	281
30. Incompatibilități privind avocații	282
31. Incompatibilități privind funcționarii publici	282
32. Incompatibilități privind executorii judecătorești	283
33. Incompatibilități privind consilierii juridici	283
34. Incompatibilități privind judecătorii și procurorii	284
35. Incompatibilități privind medicii	285
36. Incompatibilități privind administratorii/directorii societăților comerciale	286
37. Consecințe ale incompatibilităților asupra contractului individual de muncă	286
38. Angajatorii și funcția de bază	287

Capitolul XI

DREPTURI ȘI OBLIGAȚII ALE PĂRȚILOR CONTRACTULUI INDIVIDUAL DE MUNCĂ .....

1. Obligatorietatea contractului față de părți	288
2. Privire generală asupra drepturilor angajatorului reglementate de Codul muncii	288
3. Drepturi organizatorice ale angajatorului	289
4. Normarea muncii	289
5. Drepturi de dispoziție și control	290
6. Stabilirea obiectivelor de performanță individuală	291
7. Regulamentul intern	291
8. Evaluarea profesională a salariaților	293
9. Privire generală asupra obligațiilor angajatorului prevăzute de Codul muncii	294
10. Obligația de informare	295
11. Comunicarea situației economice și financiare a unității	298
12. Obligații privind registrul general de evidență a salariaților	299
13. Obligații privind protecția salariaților pe perioadele cu temperaturi extreme	301
14. Obligații privind prevenirea tuturor formelor de discriminare și egalitatea de șanse între femei și bărbați	302
15. Protecția salariaților în cazul transferului întreprinderii, al unității sau al unor părți ale acesteia	305
16. Drepturi ale salariaților prevăzute de Codul muncii	308
17. Demnitatea în muncă	309
18. Obligații ale salariaților prevăzute de Codul muncii	310
19. Obligația de fidelitate	311

Capitolul XII

SALARIZAREA	313
1. Noțiunea de salariu	313
2. Elementele salariului	313

3. Salariul nominal și salariul real	315
4. Salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată	316
5. Noțiunea sistemului de salarizare	318
6. Enumerarea principiilor sistemului de salarizare	319
7. Formele de salarizare prin negociere	320
8. Salariile de bază	320
9. Sporurile și adaosurile la salariul de bază	320
10. Salarizarea personalului plătit din fonduri publice	321
11. Salarizarea personalului contractual din administrația publică	327
12. Reguli privind plata salariilor	328
13. Condiții privind plata salariilor	330

Capitolul XIII

TIMPUL DE MUNCĂ ȘI TIMPUL DE ODIHNĂ	332
1. Noțiune	332
2. Clasificare	332
3. Durata normală a timpului de muncă	333
4. Munca de noapte	334
5. Durata redusă a timpului de muncă	334
6. Timpul de muncă peste durata normală (munca suplimentară)	336
7. Timpul de odihnă. Noțiune. Forme	339
8. Pauza pentru masă	339
9. Pauze de alăptare	340
10. Timpul de odihnă între două zile de muncă	340
11. Repausul săptămânal	340
12. Sărbătorile legale	341
13. Dreptul la concediul de odihnă	341
14. Durata concediului de odihnă (de bază)	342
15. Concediul suplimentar de odihnă	343
16. Condițiile dobândirii și exercitării dreptului la concediu de odihnă	344
17. Programarea concediului de odihnă	345
18. Indemnizația de concediu	345
19. Efectuarea concediului	346
20. Întreruperea concediului	347
21. Compensarea în bani a concediului de odihnă	347
22. Alte concedii	347
23. Zile libere	349

Capitolul XIV

MODIFICAREA ȘI SUSPENDAREA CONTRACTULUI INDIVIDUAL DE MUNCĂ	350
1. Elementele și condițiile modificării contractului individual de muncă	350
2. Clasificarea cazurilor de modificare a contractului individual de muncă	351
3. Delegarea	351
4. Detașarea	354
5. Trecerea temporară în altă muncă	359
6. Promovarea – caz de modificare definitivă a contractului individual de muncă	362
7. Alte cazuri de modificare definitivă a contractului individual de muncă	363
8. Noțiunea suspendării	364
9. Cazurile de suspendare	366
10. Suspendarea de drept	366
11. Suspendarea din inițiativa salariatului	366
12. Suspendarea din inițiativa angajatorului	367

13. Suspendarea prin acordul părților	367
14. Procedura suspendării	367
15. Efectele suspendării	368

Capitolul XV

ÎNCETAREA CONTRACTULUI INDIVIDUAL DE MUNCĂ	370
1. Legalitatea încetării contractului individual de muncă	370
2. Cazurile încetării contractului individual de muncă	370
3. Încetarea de drept a contractului individual de muncă	370
4. Constatarea încetării de drept a contractului individual de muncă	372
5. Încetarea prin acordul părților	373
6. Concedierea. Noțiune. Situații	374
7. Cazurile de concediere pentru motive care țin de persoana salariatului	375
8. Concedierea pentru motive care nu țin de persoana salariatului	375
9. Concedierea colectivă	378
10. Reguli privind concedierea	382
11. Revocarea deciziei de concediere	397
12. Controlul și sancționarea concedierilor nelegale	397
13. Reintegrarea în muncă – efect al anulării măsurii angajatorului	402
14. Demisia	404

Capitolul XV

RĂSPUNDEREA DISCIPLINARĂ	408
1. Noțiunea de disciplină a muncii	408
2. Trăsături caracteristice ale disciplinei muncii	408
3. Izvoarele de drept în materia disciplinei muncii	409
4. Căile de înlăturare a disciplinei muncii	409
5. Definiția răspunderii disciplinare	409
7. Enumerarea condițiilor răspunderii disciplinare	411
8. Obiectul abaterii disciplinare	412
9. Latura obiectivă	412
10. Subiectul abaterii disciplinare	415
11. Latura subiectivă (vinovăția)	415
12. Cauze care apără de răspundere (cauze de exonerare sau de neresponsabilitate) ..	415
13. Cumulul răspunderii disciplinare cu răspunderea patrimonială	417
14. Cumulul răspunderii disciplinare cu răspunderea penală	417
15. Cumulul răspunderii disciplinare cu răspunderea contravențională	419
16. Noțiunea sancțiunilor disciplinare	420
17. Clasificarea sancțiunilor disciplinare	420
18. Enumerarea sancțiunilor	421
19. Sancțiuni disciplinare speciale	421
20. Organele competente să aplice sancțiuni disciplinare	422
21. Cercetarea abaterii disciplinare	424
22. Individualizarea și aplicarea sancțiunii	430
23. Termenele de aplicare a sancțiunilor disciplinare	431
24. Decizia de sancționare	433
25. Executarea sancțiunilor disciplinare	436
26. Contestația – calea de atac împotriva sancțiunilor disciplinare	436
27. Reguli procedurale de soluționare a contestației și consecințele admiterii acesteia ..	437
28. Radierea disciplinară	439
29. Reabilitarea disciplinară reglementată de acte normative speciale	440

Capitolul XVI

RĂSPUNDEREA PATRIMONIALĂ	441
1. Definiția răspunderii patrimoniale	441
2. Trăsăturile răspunderii patrimoniale	441
3. Răspunderea patrimonială și răspunderea civilă contractuală	443
4. Răspunderea patrimonială și răspunderea civilă delictuală	443
5. Răspunderea patrimonială și răspunderea materială	445
6. Răspunderea patrimonială și răspunderea pentru daune morale	445
7. Obligația de restituire	447
8. Cazurile în care poate fi stabilită obligația de restituire	447
9. Răspunderea patrimonială a angajatorului	448
10. Răspunderea unipersonală	450
11. Răspunderea conjunctă	450
12. Răspunderea subsidiară	452
13. Răspunderea solidară	453
14. Răspunderea patrimonială a salariaților. Enumerarea condițiilor	454
15. Calitatea de salariat la angajatorul păgubit	455
16. Fapta ilicită și personală a salariatului, săvârșită în legătură cu munca sa	456
17. Cauze care înlătură caracterul licit al faptei	457
18. Legătura faptei cu munca prestată	459
19. Caracterul personal al faptei	460
20. Prejudiciul	460
21. Raportul de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu	463
22. Vinovăția (culpa)	463
23. Procedura generală de stabilire și recuperare a prejudiciilor suferite	464
24. Proceduri speciale de stabilire și recuperare a prejudiciilor suferite	467
25. Modalități de executare	467
26. Reținerile din drepturile salariale	468
27. Urmărirea silită asupra bunurilor	468

Capitolul XVII

JURISDICȚIA MUNCII	470
1. Noțiunea de jurisdicție a muncii	470
2. Conflictele individuale de muncă și litigiile de muncă	470
3. Părțile în conflictele de muncă	471
4. Coparticiparea procesuală (litisconsorțiul)	474
5. Medierea	474
6. Competența instanțelor judecătorești. Reglementare	478
7. Judecătoria	479
8. Tribunalul	480
9. Curtea de apel	481
10. Înalta Curte de Casație și Justiție	481
11. Competența teritorială	482
12. Sesizarea instanței de judecată	485
13. Completul pentru soluționarea conflictelor de muncă în prima instanță	485
14. Statutul asistenților judiciari	486
15. Termenele de sesizare a instanței	486
16. Procedura soluționării conflictelor de muncă	489
17. Hotărârile (sentințele)	491
18. Recursul	491
19. Căi extraordinare de atac	493

Grile dreptul muncii 2011	495
--	-----